

Fiecare proiect artistic are nevoie de o liniște financiară; chiar dacă redimensionarea proiectului ne obligă anual să îl reaşezăm, cred că important este să îl realizăm la un nivel valoric confirmat.

După 20 de ani de programe, proiecte, activități, cursuri, specializări, participări... reușite și nereușite, să ajungi la concluzia că doar spațiul public îți poate oferi „garanția” proiectului cultural european mi se pare nedrept. Dar realitatea noastră ne oferă, din păcate, acest răspuns!

„e mobility”, un proiect pentru un nou deceniu

Am parcurs 20 de ani împreună! Sunt ani în care am învățat să înțeleg, de pe poziția mea, spațiul teatral românesc. Sunt ani în care, la rândul lui, spațiul teatral românesc s-a deschis către zona de management modern. S-a deschis către cei care inițial nu i-au aparținut, dar care i s-au dedicat cu pasiune ani și ani de zile. Și astfel, împreună, am putut să construim, să susținem și să promovăm proiecte culturale, unele novatoare; să susținem dialoguri culturale creative prin intermediul rețelelor culturale europene; să fim prezenți și activi în spațiul cultural național și european. Iar punctul de pornire l-a constituit inițierea și crearea cu 20 de ani în urmă.

Activitatea desfășurată în țară de către **UNITER** (al cărui președinte a fost în tot acest timp d-nul Ion Caramitru) este binecunoscută. Însă activitatea UNITER la nivel european cred că va fi relevantă cu adevărat în momentul în care spațiul artistic românesc va avea capacitatea să asimileze sau să se adapteze schimbărilor majore pe care le parcurge Europa la nivelul politicilor culturale. Este un proces de durată, dar ireversibil! Căci, în toți acești ani, UNITER a derulat permanent proiecte culturale europene în spiritul promovării valorilor artistice naționale, în context european, dar și al promovării valorilor europene, în context național, din dorința de a avea o permanentă comunicare culturală la nivel local, național, regional și internațional.

În acest sens pot să spun că un proiect european deosebit de important pentru viitorul nostru cultural este proiectul european „**e.mobility**”, în cadrul căruia UNITER, în calitate sa de coorganizator, are rol activ în implementarea noilor concepte de comunicare culturală la nivel național și european, în susținerea mobilității și promovarea europeană a artiștilor aflați la început de carieră.

Proiectul este inițiat de către rețeaua culturală internațională *Pépinières européennes pour jeunes artistes / Pepinierele Europene pentru Tineri Artiști*, rețea în care UNITER este membru încă din anul 1994. Din anul 1996, UNITER a preluat funcția de coordonator național al acestei rețele culturale europene, iar, ca recunoaștere a activității noastre, în 2007 am fost aleasă vicepreședinte al *Pepiniereleor*, în calitate mea de reprezentant direct al UNITER.

Rețeaua culturală *Pepinierele Europene pentru Tineri Artiști* facilitează promovarea și dezvoltarea profesională a tinerilor creatori pentru a participa, în mod determinant, la crearea unei rețele de noi relații profesionale. Încurajând mobilitatea tinerilor artiști, forța creatoare și amestecarea formelor de expresie, această rețea culturală dorește să prezinte cultura drept un vector al schimburilor și comunicării. Activitatea acestei asociații se derulează în parteneriat cu 28 de țări europene: Austria, Belgia (comunitatea flamandă), Belgia (comunitatea valonă), Cipru, Cehia, Marea Britanie, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Québec – Canada, România, Scoția, Spania,

Suedia, Olanda, Bulgaria, Estonia, Ungaria, Lituania, Serbia și Muntenegru, Slovacia, Slovenia. Fiecare țară participă prin intermediul unor structuri artistice și instituții guvernamentale. În cadrul acestei rețele, UNITER și-a asumat rolul de coordonator național, implicând alte structuri culturale românești (Centrul de Proiecte Culturale al Primăriei Municipiului București – ArCuB, Fundația Meta, Centrul Cultural Mogoșoaia, Centru MAD, Memorialul „Mihai Eminescu” Ipotești, Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, Teatrul Gong din Sibiu), care au organizat, de-a lungul anilor, rezidențe pentru artiștii străini.

Proiectul european al *Pepinierei Europene pentru Tineri Artiști*, aflat acum în derulare, „e.mobility” (2008–2010), este un proiect finanțat prin programul Comisiei Europene „Culture 2007–2013”, linia de finanțare deschisă pentru mobilitate culturală. Acest proiect este interfața între politicile culturale europene și cele naționale prin strategii și acțiuni concrete asumate la nivel de finanțare și reprezintă un spațiu de cercetare și aplicare a cercetării destinate mobilității artistice.

Proiectul „e.mobility” construiește, prin intermediul unui pol comunitar interactiv dezvoltat pe internet, o vastă rețea pan-europeană dedicată tinerilor creatori și noilor creații. Acest portal internet, care se va activa în luna septembrie a acestui an, va facilita schimburile între diferiți actori, artiști, spații culturale, va amplifica oferta culturală cu propuneri artistice inedite, va oferi posibilitatea unui număr cât mai mare de artiști europeni să aibă acces la mobilitate. Astfel, prin „e.mobility” se dorește a se crea o comunitate/rețea interactivă și generatoare de idei noi. Se consideră că întâlnirile dintre artiști și actorii din mediul cultural, economic și social sunt o forță motrice ce poate genera noi forme de „mobilitate”.

Proiectul „e.mobility” a fost finalizat la nivel de concept în cadrul unui seminar internațional pe care UNITER l-a organizat la Mangalia, în perioada Galei Tânărului Actor 2008, seminar la care au participat peste 25 de reprezentanți culturali ai țărilor implicate în această rețea. Consider că a fost importantă, pentru noi toți, această întâlnire legată de un proiect național dedicat promovării tinerilor actori, căci astfel, putem participa, în mod direct, la susținerea unei comunități culturale europene creative și pluraliste. În zilele desfășurării Galei Tânărului Actor, am lucrat ore și ore, am comunicat la același nivel noi, toți cei prezenți, fără a ne lovi de bariere culturale, chiar dacă identitatea națională își spunea cuvântul la nivel de dialog. Frumusețea schimbului de idei, noblețea gesturilor generoase de a asculta până la capăt și dorința de a servi spațiul creației europene prin prisma valorilor sunt cele ce definesc, în general, fiecare grup de lucru la nivel european. Suntem încântați că am putut, după mulți ani, să inițiem aceste grupuri de lucru și în România și, pentru asta, nu pot decât să mulțumesc Ministerului Culturii pentru sprijinul acordat la vremea respectivă. Căci, inițiat conceptual în spațiul cultural „Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007”, șlefuit la Mangalia în 2008, iată că acum acest proiect este implementat în România, în același timp cu implementarea lui în Europa.

În luna martie vom organiza la București, timp de 4 zile, un *workshop* și un seminar cultural, urmate de un brainstorming pe tema noilor forme de mobilitate. Vom avea ca oaspeți ai UNITER, în an aniversar, 35 de invitați din străinătate, artiști și reprezentanți ai țărilor membre ale acestei rețele culturale, profesioniști din lumea culturală internațională. Fiecare coordonator/corespondent va expune modul în care programul a fost pus în practică în țara sa, problemele întâmpinate și, cu siguranță, împreună vom identifica soluții de promovare a activității noastre la nivel național și internațional.

Sunt experiențe unice și necesare, sunt proiecte-pilot care, la nivel național, pot fi utilizate în cadrul strategiilor de implementare a politicilor culturale naționale și regionale. Sperăm ca acest proiect, ce se va derula în anul 2010, să stimuleze continuarea proiectelor naționale de finanțare a mobilității artistice și susținerea proiectelor culturale europene, a căror lipsă am resimțit-o pe deplin în ultimii ani.